

Vânătorul modern este chemat, spre deosebire de cel de altădată, să mențină cu arma echilibrul agrosilvo-inegetic, precum și vigoarea și sănătatea vânatului.

MANUAL PENTRU EXAMENUL DE VÂNĂTOR

NECULAI ȘELARU

MANUAL PENTRU EXAMENUL DE VÂNĂTOR

NECULAI ȘELARU

CUPRINS

Cuvânt înainte	3
Capitolul I. Noțiuni introductive în istoria și în domeniul eco-etologiei, morfo-anatomiei și sistematicii vânatului	7
1.1. Succintă istorie a vânătorii și a evoluției vânatului	7
1.2. Istoria organizării vânătoarești în România	11
1.3. Noțiuni introductive în ecologia vânatului	14
1.4. Obiectul etologiei vânatului	17
1.5. Elemente de morfologia și anatomia vânatului	26
1.5.1. Unele adaptări morfologice și anatomice întâlnite la păsări	27
1.5.2. Unele adaptări morfologice și anatomice întâlnite la mamifere	28
1.5.3. Noțiuni de anatomia vânatului	29
1.6. Clasificarea vânatului	34
1.7. Sistematica speciilor de interes vânătoresc	36
1.7.1. Clasa Mammalia	36
1.7.2. Clasa Aves	39
Capitolul II. Cunoașterea vânatului și a habitatelor specifice	45
2.1. Mamifere protejate la care vânătoarea este permisă în România ...	45
2.1.1. Cerbul comun (<i>Cervus elaphus L.</i>)	45
2.1.2. Cerbul lopătar (<i>Dama dama L.</i>)	50
2.1.3. Căpriorul (<i>Capreolus capreolus L.</i>)	53
2.1.4. Capra neagră (<i>Rupicapra rupicapra L.</i>)	56
2.1.5. Muflonul (<i>Ovis aries musimon P.</i>)	59
2.1.6. Mistrețul (<i>Sus scrofa L.</i>)	61
2.1.7. Iepurele comun (<i>Lepus europaeus P.</i>)	66
2.1.8. Iepurele de vizuină (<i>Oryctolagus cuniculus L.</i>)	69
2.1.9. Marmota (<i>Marmota marmota L.</i>)	72
2.1.10. Bizamul (<i>Ondatra zibethica L.</i>)	73
2.1.11. Vulpea (<i>Vulpes vulpes L.</i>)	75
2.1.12. Șacalul (<i>Canis aureus L.</i>)	77
2.1.13. Câinele enot (<i>Nyctereutes procyonoides G.</i>)	79
2.1.14. Viecele (<i>Meles meles L.</i>)	80
2.1.15. Jderul (<i>Martes sp.</i>)	82
2.1.16. Dihorul comun (<i>Putorius putorius L.</i>)	85
2.1.17. Hermelina (<i>Mustela erminea L.</i>)	86
2.1.18. Nevăstuica (<i>Mustela nivalis L.</i>)	87
2.2. Mamifere strict protejate la care vânătoarea se poate aproba în condiții speciale în România	88
2.2.1. Elanul (<i>Alces alces L.</i>)	88
2.2.2. Zimbrul (<i>Bison bonasus L.</i>)	90
2.2.3. Nutria (<i>Myocastor coypus M.</i>)	90
2.2.4. Brebul (<i>Castor fiber</i>)	92
2.2.5. Hârciogul (<i>Cricetus cricetus L.</i>)	93
2.2.6. Veverița (<i>Sciurus vulgaris L.</i>)	95

2.2.7.	Ursul (<i>Ursus arctos L.</i>)	96
2.2.8.	Lupul (<i>Canis lupus L.</i>)	100
2.2.9.	Râsul (<i>Lynx lynx L.</i>)	102
2.2.10	Pisica sălbatică (<i>Felis silvestris L.</i>)	104
2.2.11.	Vidra (<i>Lutra lutra L.</i>)	106
2.2.12.	Nurca (<i>Lutreola lutreola L.</i>)	108
2.3.	Păsări protejate, la care vânătoarea este permisă în România	109
2.3.1.	Gâsca de vară (<i>Anser anser L.</i>)	109
2.3.2.	Gâsca de semănătură (<i>Anser fabalis L.</i>)	111
2.3.3.	Gârlița mare (<i>Anser albifrons S.</i>)	112
2.3.4.	Rața mare (<i>Anas platyrhynchos L.</i>)	112
2.3.5.	Rața mică (<i>Anas crecca L.</i>)	115
2.3.6.	Rața cârâitoare (<i>Anas querquedula L.</i>)	115
2.3.7.	Rața lingurar (<i>Anas clypeata L.</i>)	116
2.3.8.	Rața cu cap castaniu (<i>Aythya ferina L.</i>)	116
2.3.9.	Rața sulițar (<i>Anas acuta L.</i>)	116
2.3.10.	Rața fluierătoare (<i>Anas penelope L.</i>)	117
2.3.11.	Rața pestriță (<i>Anas strepera L.</i>)	117
2.3.12.	Rața moțată (<i>Aythya fuligula L.</i>)	118
2.3.13.	Rața cu cap negru (<i>Aythya marila L.</i>)	118
2.3.14.	Rața sunătoare (<i>Bucephala clangula L.</i>)	118
2.3.15.	Lișița (<i>Fulica atra L.</i>)	119
2.3.16.	Găinușa de baltă (<i>Gallinula chloropus L.</i>)	120
2.3.17.	Sitarul de pădure (<i>Scolopax rusticola L.</i>)	120
2.3.18.	Becațina comună (<i>Gallinago gallinago L.</i>)	122
2.3.19.	Becațina mică (<i>Lymnocyptes minimus L.</i>)	123
2.3.20.	Cocoșul de munte (<i>Tetrao urogallus L.</i>)	123
2.3.21.	Ierunca (<i>Tetrastes bonnasia L.</i>)	126
2.3.22.	Fazanul (<i>Phasianus colchicus L.</i>)	128
2.3.23.	Potârnichea (<i>Perdix perdix L.</i>)	130
2.3.24.	Prepelița (<i>Coturnix coturnix L.</i>)	133
2.3.25.	Porumbelul gulerat (<i>Columba palumbus L.</i>)	134
2.3.26.	Porumbelul de scorbură (<i>Columba oenas L.</i>)	135
2.3.27.	Turturica (<i>Streptopelia turtur L.</i>)	136
2.3.28.	Guguștiucul (<i>Streptopelia decaocto F.</i>)	136
2.3.29.	Ciocârlia (<i>Alauda arvensis L.</i>)	137
2.3.30.	Sturzul de iarnă (<i>Turdus pilaris L.</i>)	137
2.3.31.	Sturzul de vâsc (<i>Turdus viscivorus L.</i>)	138
2.3.32.	Sturzul cântător (<i>Turdus philomelos L.</i>)	138
2.3.33.	Sturzul de vii (<i>Turdus iliacus</i>)	139
2.3.34.	Gaurul (<i>Sturnus vulgaris L.</i>)	139
2.3.35.	Cioara grivă (<i>Corvus corone L.</i>)	140
2.3.36.	Cioara de semănătură (<i>Corvus frugilegus L.</i>)	141
2.3.37.	Stâncuța (<i>Corvus monedula F.</i>)	142
2.3.38.	Coțofana (<i>Pica pica L.</i>).....	143
2.3.39.	Gaița (<i>Garrulus glandarius L.</i>)	143

2.4.	Păsări strict protejate la care vânătoarea a fost admisă în trecut în România	144
2.4.1.	Gârlița mică (<i>Anser erythropus</i> L.)	145
2.4.2.	Gâsca cu cioc scurt (<i>Anser brachyrhynchus</i> B.)	146
2.4.3.	Gâsca cu gât roșu (<i>Branta ruficollis</i> P.)	146
2.4.4.	Gâsca neagră (<i>Branta bernicla</i> L.)	146
2.4.5.	Gâsca călugăriță (<i>Branta leucopsis</i>)	147
2.4.6.	Rața roșie (<i>Aythya nyroca</i> G.)	147
2.4.7.	Rața arămie (<i>Oxyura leucocephala</i> S.)	147
2.4.8.	Rața cu ciuf (<i>Netta rufina</i> P.)	148
2.4.9.	Rața catifelată (<i>Melanitta fusca</i> L.)	148
2.4.10.	Rața neagră (<i>Melanitta nigra</i> L.)	148
2.4.11.	Rața de ghețuri (<i>Clangula hyemalis</i> L.)	148
2.4.12.	Ferăstrașul mare (<i>Mergus merganser</i> L.)	149
2.4.13.	Ferăstrașul moțat (<i>Mergus serrator</i> L.)	149
2.4.14.	Ferăstrașul mic (<i>Mergus albellus</i> L.)	150
2.4.15.	Călifarul alb (<i>Tadorna tadorna</i> L.)	150
2.4.16.	Călifarul roșu (<i>Tadorna feruginea</i> P.)	150
2.4.17.	Cormoranul mare (<i>Phalacrocorax carbo</i> B.)	150
2.4.18.	Cormoranul mic (<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> P.)	151
2.4.19.	Cormoranul creț (<i>Phalacrocorax aristotelis</i> P.)	151
2.4.20.	Țigănușul (<i>Plegadis falcinellus</i> L.)	151
2.4.21.	Cârsteiul de câmp (<i>Crex crex</i> L.)	152
2.4.22.	Cârsteiul de baltă (<i>Rallus aquaticus</i> L.)	152
2.4.23.	Cristelul pestriț (<i>Porzana porzana</i> L.)	153
2.4.24.	Cocorul mare (<i>Grus grus</i> L.)	153
2.4.25.	Cocorul mic (<i>Anthropoides virgo</i> L.)	153
2.4.26.	Dropia (<i>Otis tarda</i> L.)	154
2.4.27.	Spârcaciul (<i>Otis tetrax</i> L.)	154
2.4.28.	Sitarul de mal (<i>Limosa limosa</i> L.)	155
2.4.29.	Becațina mare (<i>Gallinago media</i> Loth)	155
2.4.30.	Cocoșul de mesteacăn (<i>Lyrurus tetrix</i> L.)	156
2.4.31.	Ciocârlanul (<i>Galerida cristata</i> L.)	156
2.5.	Alte mamifere-vânat la care vânătoarea este permisă în țările din Europa	157
2.5.1.	Cerbul Sika (<i>Cervus nipon nipon</i> Temn.)	157
2.5.1.	Cerbul Dybowskii (<i>Cervus nipon Dybowskii</i>)	159
2.5.2.	Cerbul de Virginia (<i>Odocoileus virginianus</i> Bodd)	159
2.5.3.	Cerbul axis (<i>Axis axis</i> Frxleben)	161
2.5.4.	Capra de stâncă (<i>Capra hircus ibex</i> L.)	162
2.5.5.	Capra de Snania (<i>Capra nyroneica</i> Schinz)	164
2.5.6.	Irsul snălător (<i>Procyon lator</i>)	166
2.5.7.	Glutonul (<i>Gulo gulo</i>)	167
2.5.8.	Curcanul sălbatic (<i>Melanaris gallinago</i>)	168
2.5.9.	Potârnichea de stâncă (<i>Alectoris graeca</i> L.)	170
2.5.10.	Potârnichea cu picioare roșii (<i>Alectoris ruf</i> L.)	172

2.5.11.	Potârnichea de tundră (<i>Lagopus lagopus L.</i>)	173
2.5.12.	Potârnichea albă (<i>Lagopus mutus L.</i>)	175
2.5.13.	Potârnichea scoțiană (<i>Lagopus scoticus L.</i>)	176
Capitolul III. Gestionarea vânatului		179
3.1.	Administrarea și gestionarea fondului cinegetic național	179
3.2.	Scopul gestionării vânatului	181
3.3.	Productivitatea cinegetică a fondurilor de vânătoare	182
3.4.	Efective și structuri reale de vânat	184
3.5.	Cote de recoltă	188
3.6.	Măsuri de ocrotire și de îngrijire a vânatului	190
3.6.1.	Îngrijirea cu arma	191
3.6.2.	Asigurarea liniștii vânatului și a condițiilor de adăpost	192
3.6.3.	Hrănirea complementară a vânatului	195
3.7.	Amenajarea fondurilor de vânătoare	198
3.7.1.	Construcții, instalații și amenajări vânătorești	200
3.7.2.	Amenajarea fondurilor de vânătoare din zona de munte	202
3.7.3.	Amenajarea fondurilor de vânătoare din zona de deal	206
3.7.4.	Amenajarea fondurilor de vânătoare din zona de câmpie	208
3.8.	Populări și repopulări cu vânat	216
3.9.	Crescătorii de vânat și complexuri de vânătoare	220
3.10.	Arii speciale de protecție a unor specii de interes vânătorec și a habitatelor acestora	221
3.11.	Rezervații de genofond cinegetic	224
3.12.	Diminuarea pagubelor produse de vânat	226
3.13.	Diminuarea pagubelor cauzate prin lucrări de mecanizare și de chimizare a agriculturii	231
Capitolul IV. Practica vânătorii		235
4.1.	Metode de practicare a vânătorii	235
4.1.1.	Metode de vânătoare colectivă	235
4.1.2.	Metode de vânătoare individuală	237
4.1.3.	Metode de vânătoare speciale	240
4.2.	Arme, muniții și tir vânătorec	241
4.2.1.	Clasificarea armelor de vânătoare	241
4.2.2.	Arme de vânătoare cu țevi lise	243
4.2.3.	Arme de vânătoare cu glonț	247
4.2.4.	Cartușe pentru armele cu țevi lise	250
4.2.5.	Cartușe pentru armele cu glonț	252
4.2.6.	Noțiuni de balistică interioară	254
4.2.7.	Balistica exterioară	256
4.2.8.	Tirul cu arma lisă	258
4.2.9.	Tirul cu arma cu glonț	260
4.2.10.	Verificarea armelor de vânătoare	261
4.2.11.	Îngrijirea armelor de vânătoare	264
4.3.	Câini de vânătoare	266
4.3.1.	Clasificare	266

4.3.2.	Caracteristici	267
4.3.3.	Alegerea câinelui de vânatoare	271
4.3.4.	Întreținerea și îngrijirea câinelui de vânatoare	272
4.3.5.	Dresajul câinelui de vânatoare	273
4.4.	Echipamente auxiliar de vânatoare	276
4.5.	Organizarea și desfășurarea vânătorii	280
4.5.1.	Organizarea vânătorii colective	280
4.5.2.	Semnele rănirii vânatului	282
4.5.3.	Urmărirea vânatului rănit	286
4.5.4.	Condiționarea vânatului împușcat	288
4.6.	Trofee de vânat și expoziții de vânatoare	291
Capitolul V. Reguli explicitate de comportament vânătoresc		293
5.1.	Fii vânător competent și responsabil	293
5.2.	<i>Respectă limitele impuse dreptului de a vâna</i>	295
5.3.	<i>Fii responsabil față de patrimoniul natural comun</i>	297
5.4.	<i>Ține seamă de interesele mediului și ale celorlalți utilizatori</i>	299
5.5.	Fii bun ocrotitor al vânatului	301
5.6.	<i>Fii responsabil de actele tale</i>	303
5.7.	Fii bun camarad de vânatoare	306
5.8.	<i>Respectă vânatul viu și pe cel împușcat</i>	309
5.9.	<i>Respectă obiceiurile de după focul de armă</i>	313
5.10.	<i>Cinstește vânătoreea și ziua vânătorului</i>	317
Capitolul VI. Reglementări internaționale și naționale în materie de mediu și vânătoare		319
6.1.	Reglementări internaționale	319
6.1.1.	Punere în temă	319
6.1.2.	Convenții, protocoale și acorduri internaționale referitoare la fauna de interes vânătoresc	321
6.1.3.	Directive europene referitoare la conservarea speciilor de interes vânătoresc și a habitatelor acestora	330
6.2.	Reglementări naționale	336
6.2.1.	Bazele juridice ale regimului vânătorii	336
6.2.2.	Istoria dreptului de vânătoare în România	338
6.2.3.	Principiile Legii fondului cinegetic și a protecției vânatului nr. 103/1996	346
6.2.4.	Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic, nr. 407/2006, modificată și completată	348
6.2.5.	Alte legi cu implicații asupra gestionării faunei de interes vânătoresc și a habitatelor acestora	349
6.3.	Statutul Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România	356
Bibliografie selectivă		369
Cuprins		373